

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Mgr. et Mgr. Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobce: **X**, narozený X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Dvořákem
sídlem Vyšehradská 415/9, 128 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 000 07 064
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2025, č. j. OAM-265/ZA-ZA11-HA06-2025

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V této azylové věci se soud zabývá zejména posouzením splnění podmínek pro udělení národního humanitárního azylu a doplňkové ochrany s ohledem na osobní a rodinné poměry žalobce, jehož manželka a nezletilá dcera žijí v České republice.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

I. Shrnutí stavu věci ve správním řízení

2. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále také „*napadené rozhodnutí*“ nebo „*rozhodnutí žalovaného*“) nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále „*zákon o azylu*“), neboť dle žalovaného nebyly naplněny zákonné podmínky pro její udělení.
3. S napadeným rozhodnutím žalobce nesouhlasil.

II. Žaloba

4. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „*s. ř. s.*“) ve spojení s § 32 zákona o azylu. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, měl za to, že žalovaný vůbec nezohlednil podklady rozhodnutí a spolehlivě nezjistil stav věci. Dále namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „*správní řád*“), není rozhodnutí dostatečně odůvodněno.
5. Dle žalobce jsou splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, žalovaný na řádné posouzení naplnění důvodů zvláštního zřetele hodných rezignoval. Vycestování žalobce do země jeho původu by bylo v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky. Nepřiznání doplňkové ochrany vzhledem k osobní a rodinné situaci žalobce (přítomnost manželky, nezletilé dcery a nevlastních dětí na území České republiky, zakořenění žalobce v České republice a absence zázemí v zemi jeho původu) je porušením práva na soukromý a rodinný život (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 17 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech). Důvodem pro zrušení rozhodnutí je striktní názor žalovaného, že osobní a rodinný život není důvodem pro udělení azylu. Povinností žalovaného je zabývat se osobním a rodinným životem žalobce a posoudit, zda nucené vycestování žalobce neporušuje mezinárodní závazky České republiky.
6. Žalobce v žalobě poukazuje na skutečnost, že žije v České republice od roku 2016, vede společnou domácnost s manželkou, s níž vychovává jejich dvouletou dceru, a dále dva nezletilé potomky manželky z předchozího vztahu. Ve Vietnamu (dále také „*země původu*“) nebyl za dobu svého pobytu v České republice ani jednou, nemá tam žádné zázemí, nemá se kam vrátit. Do České republiky přicestoval legálně na základě povolení k pobytu se svou současnou manželkou. Pobytové oprávnění pozbyl v důsledku nesprávného postupu při vyřizování prodloužení standardního pobytového oprávnění.
7. Další námitky žalobce se týkají možnosti získat pobytové oprávnění dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále „*zákon o pobytu cizinců*“). Žalovaný se vůbec nezabýval otázkou, zda žalobce vůbec měl možnost pobytové oprávnění na území České republiky získat. Žalobce nemá možnost získat pobytové oprávnění na území České republiky, pobytové oprávnění by mohl získat po odcestování do země původu, což je časově (minimálně jeden rok) a finančně náročné a je to spojené s rozdělením rodiny.
8. V závěru žaloby žalobce poukazoval na postup žalovaného, který odmítl přispět svou aktivní činností ke zjištění skutkového stavu věci a opomenul obecné pravidlo, že za situace, kdy nelze průkazně tvrzení účastníka ověřit, se v pochybnostech žádosti účastníka vyhová,

a to s odkazem na metodickou Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN v roce 1992.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Námitky žalobce považoval za nedůvodné. Žalovaný si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, případ posoudil ve všech souvislostech a zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce uvedl v průběhu správního řízení.
10. Poukázal na obecnost žalobních námitek a povinnost tvrzení žalobce v řízení o mezinárodní ochranu, kterou je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) utvářen rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení.
11. K námitce týkající se existence partnerského vztahu žalobce na území České republiky uvedl, že žalobce může vést rodinný život v zemi jeho původu nebo v jiné zemi. Dle usnesení NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 9 Azs 7/2011-67 článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osob, které nejsou jejich státními příslušníky, ohledně země jejich pobytu a umožnit jim přenést si soukromí život na území daného státu. Přísné podmínky pro použití tzv. extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy nebyly v případě žalobce prokázány.
12. Žalovaný dále poukázal na nemožnost záměny či náhrady institutu mezinárodní ochrany za formy pobytu upravené zákonem o pobytu cizinců. Závěrem navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Přezkum věci soudem

13. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rámci uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) s přihlédnutím k § 32 odst. 9 zákona o azylu.
14. Žaloba není důvodná.
15. Předně soud uvádí, že žaloba je koncipována spíše obecně a tomu bude odpovídat i způsob vypořádání žalobních námitek soudem. Obsah a kvalita žaloby totiž v podstatě předurčují obsah rozhodnutí soudu. K tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42; všechny zmiňované rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz. Není úkolem soudů ve správním soudnictví, aby nahrazovaly činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a samy je dotvářely. Tímto postupem by byla popřena rovnost stran v řízení před soudem a žalovanému správnímu orgánu by byla odňata možnost efektivně hájit své rozhodnutí. Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 28. 5. 2013, č. j. 2 Afs 77/2012-21: „*Pokud žalobce uplatní žalobní bod toliko stručně či jen v obecné rovině, postačí zpravidla jen stručně pojaté odůvodnění soudu.*“

IV.a. Zjištění ze správního spisu

16. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro věc rozhodné skutečnosti.
17. Žalobce je státní příslušník Vietnamské socialistické republiky, hovoří vietnamsky. Je ženatý, má nezletilou dceru narozenou dne X. Manželka i dcera mají vietnamskou státní příslušnost a obě pobývají v České republice. Manželka žalobce má dvě děti z předchozího

vztahu. Na území České republiky žalobce přicestoval dne 24. 12. 2016 na povolení za účelem sloučení rodiny po uzavření manželství se současnou manželkou, která v České republice pobývá od prosince roku 2006 a má povolení k trvalému pobytu. Žalobce měl nejprve vízum na šest měsíců za účelem sloučení rodiny, poté povolení k dlouhodobému pobytu s platností do roku 2019, které mu nebylo prodlouženo z důvodu nedoložení veškerých náležitostí. Následně mu byla uložena povinnost opustit území dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a to rozhodnutím ze dne 26. 11. 2024, č. j. KRPE-96866-27/ČJ-2024-170022-50a, které nabylo právní moci dne 5. 2. 2025. Žalobce z území České republiky neodcestoval, neboť chtěl zůstat s rodinou a pomáhat manželce, která má problémy s kyčlí. V zemi původu má žalobce rodiče a sourozence. Žalobce nepobýval na území jiných států Evropské unie, neměl udělena žádná víza ani povolení k pobytu v jiných státech. Je zdravý, s ničím se neléčí.

18. O mezinárodní ochranu žádal z rodinných důvodů, neboť chce legálně zůstat v České republice s rodinou, o kterou se chce starat. V České republice se cítí lépe, vidí zde více možností.

IV.b Posouzení věci soudem

19. Dle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu *se pro účely tohoto zákona rozumí mezinárodní ochranou ochrana poskytnutá na území cizinci formou azylu nebo doplňkové ochrany*. Ustanovení § 12 až § 14b zákona o azylu vymezují důvody udělení azylu a doplňkové ochrany.
20. Dle § 14 zákona o azylu *věta první jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen "humanitární azyl") z humanitárního důvodu*.
21. Dle § 14a odst. 1, odst. 2 zákona o azylu, ve znění účinném od 1. 7. 2023, *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště*. Podle odstavce 2 téhož zákonného ustanovení *se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*. Předchozí znění ustanovení odstavce 2 obsahovalo ještě písmeno d), dle kterého bylo za vážnou újmu ještě považováno: *„pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky“*.
22. Obecně platí, že institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu), a není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Na udělení azylu není právní nárok a lze ho udělit při splnění zákonem stanovených podmínek v omezeném počtu případů. Potřeba legalizace pobytu na území České republiky není azylově relevantním důvodem. K tomu srov. rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43, usnesení NSS ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017-39, odst. 9 a usnesení NSS ze dne 26. 10. 2017, č. j. 2 Azs 270/2017-40, odst. 10.

23. Soud předně obecně uvádí, že má napadeného rozhodnutí za přezkoumatelné a zákonné. Žalovaný v souladu se zákonem posoudil a v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil nenaplnění žádného důvodu pro udělení mezinárodní ochrany (azylu, doplňkové ochrany). Soud k závěrům žalovaného nemá zásadní výhrady a odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
24. Níže soud vypořádává námitky, které žalobce učinil obsahem žaloby.

IV.c Vypořádání žalobních námitek

Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů

25. Žalobce v žalobě namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.
26. K tomu soud nejprve uvádí, že dle ustálené judikatury NSS platí, že není na místě klást přemrštěné, příliš formální a nepřiměřeně vysoké požadavky na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů. Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost soudem je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
27. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž správní orgán opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem. Pouhý nedostatek odůvodnění zásadně nemůže být důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů, nachází-li se ve správním spise dostatek podkladů podporujících závěry žalovaného, resp. výrok jeho rozhodnutí.
28. Žalobní námitka je nedůvodná. Vzhledem k její obecnosti soud rovněž v zásadě obecně uvádí, že nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů neshledal. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl podklady, z nichž při rozhodování vycházel, a které jsou součástí správního spisu. Z podkladů učinil odpovídající skutková zjištění a nenaplnění žádného z azylově relevantních důvodů dostatečně odůvodnil v kontextu žalobcem uváděného azylového příběhu.
29. Soud v dané věci neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost ani jinou vadu řízení, která by opodstatňovala postup dle § 76 s. ř. s.

Nedostatečné zjištění skutkového stavu věci (§ 3 správního řádu) a nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí

30. Žalobce v žalobě dále namítal, že žalovaný spolehlivě nezjistil skutkový stav věci.
31. Námitka je nedůvodná. Předně soud uvádí, že námitka žalobce je formulována obecně. Žalobce netvrdí, v jakém „směru“ žalovaný svou povinnost nesplnil. Soud proto rovněž obecně uvádí, že neshledal, že by žalovaný svou povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), porušil, a to i při zohlednění specifik řízení o mezinárodní ochranu (srov. zejména § 23 zákona o azylu, dle něhož správní orgán za účelem zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, provede s žadatelem pohovor, příp.

§ 23c, který vypočítává podklady pro vydání rozhodnutí). Z podkladů napadeného rozhodnutí, které jsou součástí správního spisu, učinil žalovaný odpovídající skutková zjištění týkající se okolností, které jsou rozhodné pro posouzení splnění podmínek pro (ne)udělení mezinárodní ochrany.

32. K námitce žalobce, že odůvodnění napadeného rozhodnutí nemá náležitosti stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu, soud uvádí, že jde rovněž o obecnou námitku, a soud ji hodnotí rovněž jako nedůvodnou. Vzhledem k míře obecnosti námitky ji soud vypořádává rovněž obecně, tedy tak, že napadené rozhodnutí obsahuje všechny náležitosti stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu, tedy důvody výroků, podklady pro vydání rozhodnutí, úvahy, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů a vypořádání námitek žalobce. V souladu s § 28 odst. 2 zákona o azylu žalovaný odůvodnil své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany, tedy k azylu i doplňkové ochraně, a zákonem stanoveným důvodům (§ 12, § 13, § 14 a § 14a a § 14b zákona o azylu).

(Ne)splnění podmínek pro udělení národního humanitárního azylu

33. Žalobce v žalobě namítal, že byly splněny podmínky pro udělení národního humanitárního azylu, žalovaný nedostatečně posoudil naplnění důvodů zvláštního zřetele hodných.
34. Námitka žalobce není důvodná. Žalovaný se podmínkami pro udělení národního humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, tedy naplněním případu hodného zvláštního zřetele, zabýval na straně 5 napadeného rozhodnutí. Hodnotil rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobce, tj. zejména přítomnost rodinných příslušníků na území České republiky a absenci zázemí v zemi původu, dále neprodloužení pobytového oprávnění z důvodu nedoložení potřebných pokladů žalobcem, tedy pozbytí pobytového oprávnění výhradně vlastním zaviněním žalobce, zdravotní stav jeho manželky (nedoložené zdravotní problémy s kyčlí), které jí nebrání ve výkonu práce a soběstačnosti, a přihlédl i k věku a zdravotnímu stavu žalobce. Poukázal na absenci nároku na udělení humanitárního azylu a na jeho udělení navázané na výjimečné okolnosti, které v daném případě neshledal. Zohlednil i možnost žalobce zajistit si pobytové oprávnění v zemi jeho původu. K neexistenci zázemí v zemi původu žalovaný uvedl, že tato skutečnost je otázkou ekonomickou, která bez dalšího není důvodem pro udělení humanitárního azylu.
35. V žalobě uvedená tvrzení týkající se osobní a rodinné situace žalobce a jeho vztahu k zemi původu v podstatě korespondují s tvrzeními uváděnými v průběhu řízení před žalovaným. Konkrétní žalobní námitky týkající se zdravotního stavu manželky žalobce nebyly učiněny součástí žaloby, proto se soud tímto v kontextu naplnění důvodu zvláštního zřetele hodného nezabýval. Žalovaný žalobcem uváděné okolnosti dostatečně zhodnotil a soud k závěru žalovaného o nenaplnění důvodů pro udělení národního humanitárního azylu nemá výhrady. Soud má ve shodě s žalovaným za to, že situace žalobce není natolik mimořádná, aby neudělení azylu bylo možné označit za nehumánní a bylo namístě žalobci národní humanitární azyl udělit. Za mimořádnou situaci považuje NSS např. zvlášť těžké postižení nebo zvlášť těžkou nemoc žadatele o azyl (viz níže).
36. Soud poukazuje na rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, dle kterého: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl*

neposkytnout. Zatímco tak v jiných právních předpisech reaguje zákonodárce na skutečnost, že není schopen předpokládat všechny situace, v nichž je určitý postup – zde poskytnutí azylu – vhodný či dokonce nutný, typicky demonstrativními výčty za účelem odstranění či alespoň zmírnění tvrdostí; v zákoně o azylu zvolil kombinaci dvou ustanovení obsahujících výčty taxativní a jednoho ustanovení umožňujícího pohledem humanitárních hledisek řešit situace nezahrnutelné pod předchozí dvě ustanovení. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“

37. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které je limitováno především zákazem libovůle. Soud správní uvážení přezkoumává pouze v omezeném rozsahu. K tomu srov. např. usnesení NSS ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017-39, odst. 9. Libovůli žalovaného při rozhodování o udělení národního humanitárního azylu soud neshledal, žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil, proč žalobci tuto formu mezinárodní ochrany neudělil.
38. Soud souhlasí s žalovaným, že přítomnost manželky a dvouleté dcery žalobce (stejně jako dvou dětí manželky žalobce z předchozího vztahu) na území České republiky, i s ohledem na možné získání pobytového oprávnění v zemi původu žalobce, byť v ne zcela krátké době (přibližně jeden rok) a s určitými finančními výdaji, nejsou okolnosti podřaditelné pod neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“. Závěr žalovaného a soudu je v souladu s usnesením NSS ze dne 6. 3. 2014, č. j. 1 Azs 10/2014-29, odst. 12, v němž NSS dospěl k závěru, že manželství s občanem České republiky ani mateřství k nezletilé české dceři nemohou být bez dalšího důvody pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. V dané věci sice nejsou manželka ani nezletilá dcera žalobce českými státními občany, jde o vietnamské státní příslušníky, ale závěr uvedeného usnesení NSS je na nyní posuzovanou věc přiměřeně aplikovatelný.
39. Závěr soudu o nedůvodnosti žalobní námitky je rovněž v souladu se závěrem usnesení NSS ze dne 2. 9. 2015, č. j. 1 Azs 178/2015-25, dle kterého se v případě národního humanitárního azylu nejedná o „institut, který by měl být „záchrannou brzdou“, pokud jednotlivec vlastním přičiněním pozbude příslušné pobytové oprávnění“. V dané věci žalobce pozbyl pobytové oprávnění v důsledku nedoložení potřebných podkladů k žádosti o prodloužení pobytového oprávnění, tedy vlastním přičiněním se o pobytové oprávnění připravil.
40. Soud si je vědom skutečnosti, že dočasné odloučení žalobce (spojené se získáním pobytového oprávnění v zemi jeho původu) od rodiny, která by zůstala žít v České republice, je pro všechny její členy nepochybně komplikací. Nezletilá dcera žalobce však nezůstane bez péče, neboť v době žalobcovy nepřítomnosti může péči zajistit její matka. Jak konstatoval žalovaný ve vyjádření k žalobě, tak žalobci není rovněž znemožněn rodinný život v zemi jeho původu, případně v jiné zemi.

Nepřiznání doplňkové ochrany

41. Žalobce v žalobě namítal, že nepřiznání doplňkové ochrany vzhledem k jeho osobní a rodinné situaci konkretizované v odst. 6 tohoto rozsudku je porušením práva na soukromý a rodinný život a odkazoval na judikaturu NSS.
42. Žalobní námitka je nedůvodná. Žalovaný v napadeném rozhodnutí, konkrétně na straně 6 a 7, dostatečně odůvodnil, proč nelze žalobci doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu udělit. Žalovaný vycházel z účinného znění § 14a zákona o azylu, tedy zohlednil absenci ustanovení § 14a odst. 2 písm. d), dle kterého bylo za vážnou újmu považováno: „*pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky*“. Uvedené ustanovení bylo totiž s účinností od 1. 7. 2023 zrušeno.
43. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vyjádřil k nenaplnění vážné újmy definované § 14a odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu. Neposuzoval rozpor vycestování žalobce s mezinárodními závazky, tedy tvrzený zásah do osobního a rodinného života žalobce spojený s jeho vycestováním do země původu. Tímto postupem žalovaný dle soudu právě vzhledem ke zrušení ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, nepochybil.

Vycestování žalobce do země jeho původu

44. Žalobce v žalobě dále namítal, že vycestování do země jeho původu by bylo v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky.
45. Žalobní námitka je nedůvodná. Jak již bylo uvedeno výše, s ohledem na účinné znění § 14a odst. 2 zákona o azylu a vypuštění ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, nebylo povinností žalovaného posoudit rozpor vycestování s mezinárodními závazky při rozhodování o (ne)udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný k osobním a rodinným poměrům žalobce přihlédl při rozhodování o (ne)udělení národního humanitárního azylu, v rámci posuzování naplnění případu hodného zvláštního zřetele.
46. Ochrana při vycestování proti vážné újmě nastalé v důsledku vnitrostátní situace, tedy s ohledem na právem chráněné vazby, které si žadatel o mezinárodní ochranu v hostitelském státě vytvořil, je zajištěna jinými prostředky, tj. v řízeních o uložení povinnosti vycestovat a v řízeních o vyhoštění. K tomu srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, zejm. odst. 58.

Nemožnost získat pobytové oprávnění dle zákona o pobytu cizinců a další žalobní námitky

47. Žalobce dále v žalobě namítal, že se žalovaný nezabýval otázkou, zda žalobce vůbec měl možnost pobytové oprávnění na území České republiky získat. Žalobce tvrdí, že tuto možnost neměl, pobytové oprávnění by mohl získat po odcestování do země původu, což je časově (minimálně jeden rok) a finančně náročné a je to spojené s rozdělením rodiny.
48. K tomu soud opětovně uvádí, že řízení o azylu není prostředkem k legalizaci pobytu cizince na území České republiky. K tomu srov. např. rozsudek NSS z 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94. Nezískání pobytového oprávnění dle zákona o pobytu cizinců, resp. důvody, pro které se tak stalo, nejsou pro rozhodnutí o udělení či neudělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu relevantní. Zákon o azylu totiž důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany vymezuje taxativně, a to v § 12 až § 14b. Žalovaný se s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu dostatečně zabýval posouzením (ne)naplnění azylově

relevantních důvodů a své rozhodnutí řádně odůvodnil. V dané věci nelze navíc přehlédnout, že žalobce měl možnost zajistit si v České republice pobytový titul (prodloužit si pobytové oprávnění), avšak nedoložením potřebných podkladů se o tuto možnost sám připravil (viz např. jeho tvrzení ve vyjádření k podkladům rozhodnutí).

49. K tvrzení žalobce, že důvodem pro zrušení rozhodnutí je striktní názor žalovaného, že osobní a rodinný život není důvodem pro udělení azylu, soud uvádí, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, a to na straně 4, uvedl, že rodinné vazby v ČR nejsou důvodem pro udělení azylu, ale současně uvedený závěr vztáhl k důvodům vypočteným v § 12 zákona o azylu, tedy pronásledování za uplatňování politických práv a svobod a odůvodněnému strachu z pronásledování ze zákonem stanovených důvodů. K tomuto závěru žalovaného nemá soud výhrady, když i dle soudu osobní a majetkové poměry žalobkyně nenaplnují azylově relevantní důvody uvedené v § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Jak již bylo uvedeno výše, osobními a rodinnými poměry žalobce se žalovaný zabýval v souvislosti s národním humanitárním azylem (viz strana 5 napadeného rozhodnutí).
50. K žalobcem zmiňovanému obecnému pravidlu, že za situace, kdy nelze průkazně tvrzení účastníka ověřit, se v pochybnostech žádosti účastníka vyhová, soud uvádí, že jde o obecnou námitku, kterou neshledává důvodnou. Důvodem neudělení mezinárodní ochrany žalobci nebyly pochybnosti týkající se jeho tvrzení, ale nenaplnění žádného z azylově relevantních důvodů.

V. Závěr a náklady řízení

51. Soud shrnuje, že rozhodnutí žalovaného z výše uvedených důvodů hodnotí jako přezkoumatelné a zákonné a žalobní námitky jako nedůvodné. Protože v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlídnout z úřední povinnosti, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
52. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti podle obsahu spisu nevznikly. Proto soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 10. září 2025

Mgr. et Mgr. Jaroslav Vávra, v. r.
soudce